

NOTAT

22-01-2010
OK
4/0403-0300-0006
/ST-KS

Faktaark om Udbudsrådets analyse af barrierer for konkurrenceudsættelse i den offentlige sektor

Barriereanalysens hovedkonklusioner

Hovedkonklusionerne vedr. barrierer for *offentlige aktørers* konkurrenceudsættelse er:

- Holdningsmæssige og økonomiske barrierer (som fx omkostninger ved at gennemføre udbud) er de to væsentligste barrierer mod øget brug af konkurrenceudsættelse i den offentlige sektor.
- Holdningsmæssige barrierer synes mere udbredte i kommunerne end i staten og hos regionerne.
- I godt en tredjedel af kommunerne har man undladt at udbyde opgaver, fordi kommunen ikke har overvejet, om opgaverne er udbuds-egnede og derfor løser opgaverne internt som hidtil. I disse tilfælde kommer konkurrenceudsættelse af de pågældende opgaver ikke på dagsordenen i kommunen.
- Hovedparten af de offentlige myndigheder undlader at udbyde opgaver, fordi de vurderer, at der ikke er økonomiske og kvalitetsmæssige gevinster forbundet hermed. Samtidig undersøger alene under 10 pct. af kommunerne altid de økonomiske gevinster, før en opgave udbydes.
- Omkostningerne ved at udbyde opgaver opleves som en væsentlig barriere for de offentlige myndigheder.
- Uklarhed om grænserne for dialog med private leverandører skaber visse barrierer i udbudsprocessen.
- Det opfattes af nogle som en væsentlig barriere, at der er forskel på offentlige myndigheders og private leverandørers omkostninger ved klagebehandlingen i Klagenævnet for udbud.
- Kompetencetabet ved udlicitering samt fraværet af et velfungerende marked opfattes af nogle som en barriere.
- Offentlige myndigheders organisering af indkøb og udbud spiller en afgørende rolle i forhold de oplevede barrierer.

UDBUDSRÅDET
Sekretariatet

Hovedkonklusionerne vedr. *private leverandørers* barrierer ved salg til den offentlige sektor er:

- De to væsentligste barrierer for private leverandørers salg til den offentlige sektor er samlet set økonomiske barrierer (som fx omkostninger ved at udarbejde et tilbud) og barrierer i tilbuds- og udbudsprocessen.
- Omkostningerne ved at byde på en opgave opfattes som en væsentlig barriere for hovedparten af de private leverandører. Alene 20 pct. af de private leverandører oplever stort set aldrig, at omkostningerne ved at byde er for høje.
- 40 pct. af virksomhederne oplever dokumentationskravene i udbuddene som høje.
- Variationen i både udbudsmaterialet og dokumentationskravene fra myndighed til myndighed på samme opgavetype opleves af mange virksomheder som en væsentlig barriere, der bl.a. er med til at øge omkostningerne og udfordringerne ved at lave tilbud.
- 44 pct. af virksomhederne finder, at de offentlige indkøbers fokus på pris begrænser muligheden for produktudvikling og innovation.
- Uklarhed om, hvilke grænser EU's udbudsdirektiv sætter for dialogen mellem offentlige og private aktører *før* et udbud, opleves som en barriere, der ligeledes bremser produktudvikling og innovation.

Udbudsrådets anbefalinger og initiativer på baggrund af barriereanalysen

Udbudsrådet anbefaler:

- At erhvervsorganisationerne iværksætter initiativer, der kan styrke tilbudsgivernes kompetencer og viden om tilbudsprocessen i den offentlige sektor.
- At KL, Danske Regioner og Finansministeriet fortsat understøtter den igangværende prioritering og professionalisering af udbud og indkøb hos de offentlige myndigheder.
- At Udbudsportalen og Danske Regioner fortsætter med at udarbejde skabeloner for udbud og standarder for, hvilken type dokumentationskrav der stilles på udvalgte opgavetyper og opgavestørrelser.
- At Udbudsportalen samler eksisterende basisviden for nye medarbejdere i både udbuds- og tilbudsprocesser ét sted.

Derudover vil Udbudsrådet tage initiativ til:

- At udarbejde en praktisk vejledning vedrørende grænserne for dialog som følge af forhandlingsforbuddet.
- At iværksætte en analyse af, i hvilket omfang funktionsudbud med fordel kan anvendes.
- At skabe et overblik over eksisterende fora for udveksling af erfaringer mellem offentlige og private aktører, herunder på sektorniveau.

Om barriereanalysen

- Analysen er udarbejdet af Udbudsrådets sekretariat i perioden august-november 2009.
- Barriereanalysen dækker både de barrierer, offentlige aktører møder i forbindelse med konkurrenceudsættelse og de barrierer private aktører møder, når de handler med den offentlige sektor.
- Barriererne er undersøgt gennem:
 - Desk review af eksisterende undersøgelser af barrierer.
 - Spørgeskemaundersøgelser til hhv. regionerne og virksomheder.
 - Møder med Statens og Kommunernes Indkøbs Service (SKI), Økonomistyrelsen, Greve Kommune og Københavns Kommune.
 - Møder med ISS, Falck, Aleris og Forenede Service.
 - Workshop med KL, Danske Regioner, Finansministeriet og Indenrigs- og Socialministeriet og Sundhedsministeriet.
 - Workshop med DI, Danske Erhverv, Dansk Byggeri, Landbrug & Fødevarer og Håndværksrådet.